

Cvičení 8: Model IS-LM, účinnost fiskální a monetární a fiskální politiky

A. Příklady k procvičení

Předpoklady:

- Uzavřená ekonomika
- Konstantní cenová hladina
- Výstup pod úrovní potenciálního produktu
- CB kontroluje peněžní nabídku

1) Trh statků a křivka IS. Trh statků je charakterizován následujícími údaji:

Autonomní výdaje dosahují úrovně 860 mld.

Mezní sklon ke spotřebě 0,8

Sazba důchodové daně 0,25

Citlivost investic na úrokovou míru 30

Citlivost spotřeby na úrokovou míru 10

- Zapište a zakreslete křivku autonomních výdajů
- Zapište agregátní poptávku, určete úroveň rovnovážné produkce pro úrokovou míru 0%, 5% a 10% a zakreslete v modelu multiplikátoru
- Zapište rovnici křivky IS a z modelu multiplikátoru ji graficky odvoďte.
- Jak ovlivní křivku IS růst vládních nákupů statků a služeb?
- Jak se změní křivka IS s růstem citlivosti autonomních výdajů na úrokovou míru?
- Jak se změní křivka IS s růstem mezního sklonku ke spotřebě?

2) Trh peněz a křivka LM. Trh peněz je charakterizován následujícími údaji:

Centrální banka drží nabídku reálných peněžních zůstatků na úrovni 500 mld.,

Citlivost poptávky po reálných peněžních zůstatcích na úrokovou míru činí 50 a

Citlivost poptávky po reálných peněžních zůstatcích na důchodu je 0,5.

- Zapište rovnici poptávky po reálných peněžních zůstatcích. Zakreslete pro důchod na úrovni 1000 mld. a 1500 mld.
- Určete výši úrokové míry, při níž bude trh peněz v rovnováze
- Zapište rovnici křivky LM a zakreslete do grafu odvozením z předešlého.
- Jak ovlivní křivku LM růst peněžní nabídky?
- Naznačte jak se změní křivka LM při růstu citlivosti poptávky po penězích na důchod?
- Naznačte jak se změní křivka LM při růstu citlivosti poptávky po penězích na úrokovou míru?

3) Rovnovážná produkce. Určete rovnovážný produkt a rovnovážnou úrokovou míru z původních rovnic IS a LM.

- Vláda se rozhodla stimulovat výkon pomocí expanzivní fiskální politiky a zvýšila poptávku po statcích o 40 mld. Určete, jaký vliv bude mít toto opatření na rovnovážný výstup a úrokovou míru. Vypočítejte výši efektu vytěsnění. Zakreslete situaci do grafu.
- Jak se v modelu promítne zvýšení transferových plateb o 10 mld.
- Jak se v modelu promítne pokles sazby důchodové daně? (zakreslete)

- d) Centrální banka v rámci monetární restrikce snížila nabídku peněz o 100 mld., zakreslete situaci do grafu. Určete, jak tento krok ovlivní rovnovážný výstup ekonomiky a úrokovou míru.

Předpoklady:

- Otevřená ekonomika
- Konstantní cenová hladina
- Výstup pod úrovní potenciálního produktu
- CB kontroluje peněžní nabídku

- 4) **Rovnováha v modelu IS-LM-BP.** Ekonomiku lze charakterizovat takto:

Trh statků: autonomní výdaje jsou ve výši 950 mld., sazba důchodové daně 0,25, mezní sklon ke spotřebě je 0,8 a citlivost autonomních výdajů na úrokovou míru je 25.

Autonomní export dosahuje 200 mld., autonomní import 50 mld., mezní sklon k dovozu činí 0,1. Reálný kurz je 1,5. Citlivost čistých vývozů na změnu reálného kurzu je 50.

Trh peněz: nabídka reálných peněžních zůstatků je 600 mld., citlivost poptávky po penězích na úrokovou míru činí 40 a citlivost poptávky po penězích na důchod 0,8.

Země dosahuje vnější rovnováhy, rovnovážný výstup je pod úrovní potenciálního produktu. Kapitálová mobilita je dokonalá. Kurz je flexibilní.

- a) Určete rovnovážný výstup a rovnovážnou úrokovou míru. Určete zahraniční úrokovou míru
- b) Předpokládejme, že díky optimismu investorů došlo k růstu investičních výdajů o 50 mld. Určete, jak se změní výstup a úroková míra. Je dosahováno vnější rovnováhy?
- c) Jak se dále vyvine situace? Zakreslete.
- d) Jaká by byla situace v případě fixního kurzu? Zakreslete.
- e) Předpokládejme, že se vláda rozhodne stimulovat výstup ekonomiky monetární expanzí. Centrální banka zvýší peněžní nabídku o 100 mld. Co se stane s rovnovážným výstupem a úrokovou mírou?
- f) Jak se dále vyvine situace? Zakreslete.
- g) Jaká by byla situace v případě fixního kurzu? Zakreslete.

B. Odpovězte, zda jsou tvrzení pravdivá či nepravdivá

- Křivka IS zachycuje veškeré kombinace úrokové míry a důchodu, při kterých je trh peněz v rovnováze.
- Rychlost obratu peněz se podél křivky LM nemění.
- Přírůstek měnové báze o 10 milionů vyvolá růst peněžní zásoby také o 10 milionů.
- Monetární báze je v ekonomice stejná jako peněžní zásoba.
- Body, které leží v modelu IS-LM nalevo od křivky IS a nalevo od křivky LM znamenají, že na trhu statků a služeb je převaha poptávky nad nabídkou a na trhu peněz je převaha nabídky peněz nad poptávkou.

- Model IS-LM vychází z předpokladu, že výstup je pod úrovní potenciálního produktu. S růstem výstupu nedochází k tlaku na růst cenové hladiny.

C. Doplňte

- Dle teorie preference likvidity rozlišujeme tři motivy držby peněz.....
- Poptávka po reálných peněžních zůstatcích je závislá na
- S růstem peněžní nabídky se křivka nabídky po peněžích posune
- Efekt vytěsnění je tím vyšší, čímcitlivost investic na změnu úrokové míry
- V bodech napravo od křivky IS platí, že agregátní nabídky je než agregátní poptávka
- V bodech nalevo od křivky LM je na trhu peněz nabídky reálných peněžních zůstatkůpoptávka po reálných peněžních zůstatcích